

UNIVERSITÄT LEIPZIG

Międzynarodowa konferencja naukowa pt. Płeć, pokolenia, komunizm w Europie Środkowej i Południowo-Wschodniej: koncepcje, dyskursy, praktyki

Termin: 16-18 listopada 2017

Miejsce: Pałac Staszica, ul. Nowy Świat 72, Warszawa

Organizatorzy: Instytut Badań Literackich PAN, Instytut Filozofii i Socjologii PAN, Instytut Slawistyki na Uniwersytecie w Lipsku, Komitet Nauk o Literaturze PAN

Język: angielski

Zespół organizacyjny:

Jun.-Prof. Anna Artwińska, Instytut Slawistyki, Uniwersytet w Lipsku

Dr Magdalena Grabowska, Instytut Filozofii i Socjologii PAN

Dr Agnieszka Mrozik, Instytut Badań Literackich PAN

Kontakt:

anna.artwinska@uni-leipzig.de

magdagrabowska@yahoo.com

agnieszka.mrozik@ibl.waw.pl

Konferencja uzyskała dofinansowanie ze środków Polskiej Akademii Nauk.

Mimo że zarówno badania nad socjalizmem/ komunizmem/ realnym socjalizmem, jak i nad pokoleniowością, a także nad społecznymi i kulturowymi rolami kobiet i mężczyzn prowadzone są na całym świecie z niezwykłą intensywnością, trudno znaleźć prace starające się konsekwentnie łączyć ze sobą te trzy kompleksy problemowe. Tymczasem – i to przekonanie stanowi punkt wyjścia konferencji – komunizm był zjawiskiem, w którym poszczególne jego podmioty (z ruchami opozycyjnymi włącznie) artykułowały swoją pokoleniową oraz płciową przynależność (np. „dzieci rewolucji”, „pokolenie odbudowy”, „pokolenie 68”, „stalinistki”, „pokolenie wegetariańskie”, „kobiety Solidarności”) i które także z perspektywy współczesnej, tj. po transformacji ustrojowej, daje się opowiedzieć jako historia generacyjna osób definiujących się/ zdefiniowanych przez określone biologicznie i

UNIVERSITÄT LEIPZIG

kulturowo role płciowe. Celem konferencji jest metodologiczna refleksja nad tym, czy i w jakim stopniu użycie kategorii pokolenia do badań nad komunizmem implikuje użycie kategorii płci i *vice versa*. Z drugiej strony interesują nas konkretne studia przypadków, ukazujące możliwość takich przedstawień i odczytań komunizmu, w których na pierwszy plan wysuwają się aspekty generacyjne i płciowe – kobiece i męskie – jako cechy dystynktywne i formacyjne komunizmu. Zarówno koncepcja „pokolenia”, jak i kategoria „gender”, mimo ich niewątpliwiej użyteczności w objaśnianiu procesów historycznych, społecznych i kulturowych, powinny być przy tym traktowane krytycznie, jako kategorie służące przede wszystkim wytwarzaniu stałych, esencjonalnych podmiotów i tożsamości.

Konferencja ma charakter interdyscyplinarny, łączący perspektywę literaturoznawczą, historyczną, antropologiczną i socjologiczną. Wezmą w niej udział badaczki i badacze zajmujący się studiami nad historią, polityką i kulturą tzw. demokracji ludowych w ZSRR, Polsce, Czechosłowacji, NRD, Bułgarii, na Węgrzech, w Rumunii i Jugosławii. Liczymy, że dzięki porównaniom i paralelom uda się nam pokazać z jednej strony komunizm jako zjawisko zróżnicowane pod względem przynależności grupowych, z drugiej stworzyć nowe, metadyskursywne języki w celu opisu tej specyfiki. W dalszej perspektywie zależy nam na znalezieniu alternatywnych formuł opisu komunizmu, wykraczających poza dyskursy akcentujące, odpowiednio, jego „totalitarny” lub „antytotatitarny” charakter.

Program konferencji zostanie podany wkrótce.